

23.93x35.22	1/3	עמוד 24	ידיעות אחרונות - המוסף לשבת	23/10/2020	74879139-8
שליסאלוף כמיל אבו רוקון - מתאם פעולות הממשלה בשטחי - 22300					

"אני חייבת לטוס", אמרה האישה והציגה כרטיס לשוודיה לעוד 48 שעות. היא סיפרה בדמעות שבעלה מכה אותה. "טירטרנו את המערכות", מסבירה סגן כנרת המבורגר, "ברגע האחרון הגיעו האישורים שהיא תמריא מנתב"ג"

בשיא הקורונה גינה מתאם הפעולות בשטחים את ההסתה שהשמיעו בכירים, פלסטינים, כאילו שהיהודים מפיצים בזדון את הנגיף בשטחי הרשות: "האמירות חסרות השחר סותרות את המציאות. עלולות להיות לכך השלכות"

"אנחנו נאבקים בנגיף שלא עוצר במחסומים"

במינהל האזרחי מתמודדים עכשיו עם שני קשיים: מגפה משתוללת, והפסקת התיאום הביטחוני מצד הרשות הפלסטינית בתוך המציאות הזו מנווטים קצינים צעירים, שלוקחים לפעמים דוגמה מהציות להנחיות מעבר לחומה, מבינים עד כמה כל החלטה שלהם נפיצה, ומסייעים במקרים הומניטריים דחופים למשל, כשמתקבלת פנייה בהולה בעניין סאיב עריקאת

יפעת ארליך + צילום: עמית שאבי

הומניטרי. ילד חולה סרטן מעזה הגיע למעבר אחרי שעבר טיפולים בירדן. "ילד בן שמונה בערך. הוא ישב על כיסא גלגלים ופתאום שמנו לב שמצבו מידרדר. הזעקתי חובש וזירזנו את כל תהליך המעבר. המשפחה לא רצתה לפנות אותו לבית חולים בישראל, אלא להגיע לעזה לרופאים שמכירים את הילד. החובש אמר שבלי בלון חמצן אין סיכוי שהוא יצליח להגיע עד עזה. החלטתי שניתן את בלון החמצן של המסוף כדי שהילד ייסע איתו עד מעבר ארז. בכדיקה האחרונה שעשיתי הילד, ברוך השם, חי".

מחיר הפסד לטרור

בימים שבשגרה יכולים הפלסטינים לצאת באופן חופשי לחו"ל דרך ירדן, אבל בתקופת הקורונה הממלכה סגרה, כאמור, כמעט לחלוטין את שמייה. המציאות החדשה הפגישה את קציני המתפ"ש הצעירים עם מקרים הומניטריים חריגים, שדרשו טיפול צמוד.

מבעד לחלון קבלת הקהל, המשורייני בזוכיות עבה, נגלו פניה של אישה כבת 30. סגן כנרת המבורגר ידעה לאבחן שמדובר בפנים מבוהלות. "אני חייבת לטוס לחו"ל", אמרה האישה שהגיעה למעבר אייל שבשומרון, הציגה כרטיס טיסה לשוודיה לעוד 48 שעות, וביקשה אישור יציאה דרך נתב"ג.

הקצינה, סגנית מפקד נציבות אייל, ניסתה לדובב את האישה, אך זו סירבה להסביר מדוע עליה לצאת באופן מיידי. להתחיל ולסיים תהליך הנפקת אישורים תוך יומיים זו משימה גבולית בהחלט. כנרת עזבה את חלון הזוכיות ויצאה לדבר עם האישה פנים אל פנים, שם גם הבחינה בכך שהיא הרה. כשהפלסטינית החלה לדבר באנגלית, הבהירה לה כנרת שמוטב שתדבר בשפת האם שלה, היא מבינה ערבית. השיחה הבלתי אמצעית עם הקי

כמעט מושלם.

"זה נראה שאין לנו הרבה עבודה בגלל הקורונה כי יש הרבה פחות תנועה על גשר אלנבי, אבל האמת שזה לא נכון. פחות אנשים עוברים, אבל הרבה יותר סיפורים צריכים טיפול אישי וייחודי", הוא מסביר. "פלסטינים שנתקעו בעולם יוצרים איתנו קשר דרך אתר האינטרנט שלנו, או המוקד הטלפוני, או האפליקציה. אנחנו מלווים כל אחד מהם בהשגת מסמכים ואישורים".

דרך מעבר הגבול הזה שבין ירדן לישראל עוברים בכל שנה כשלושה מיליון פלסטינים ותיירים. במעבר החדש ארבעה אולמות רחבי ידיים. את הקירות מעט רות תמונות מחתימת הסכם השלום בין ישראל לירדן, לצד צילומי נופים צבעוניים המנוגדים ללובן המדברי שבחוף. בשגרה הומים האולמות מאדם, כעת שניים מושבתים לגמרי ובשני הפתוחים התנועה רלילה. עם פרוץ הקורונה סגרה ירדן את הגשר ותיירים ופלסטינים מצאו את עצמם לכודים בארץ. עשרות קבוצות תיירים פנו לישראל בבקשת סיוע ואורגנה עבורם יציאה דרך נתב"ג. בהמשך פתחה ירדן את הגשר, ובסך הכל מאז תחילת הקורונה נכנסו דרכו כ-8,000 פלסטינים שביקשו לשוב לביתם. עוד 600 פלסטינים קיבלו אישור מיוחד להיכנס דרך נתב"ג. "את אלה שמקבלים אישור כזה, נציג של המתפ"ש מגיע פיזית לפגוש בשדה התעופה, ונציגים שלנו גם מדברים עם הנהג שאמור להסיע אותם לתוך שטחי הרשות", מסביר אקאלו. "כנוסף אנחנו מארגנים יציאות מרוכזות של פלסטינים, למשל סטודנטים, דרך גשר אלנבי בתיאום עם ירדן".

עד כה מספר הנדבקים בקורונה ברשות הפלסטינית ניה עומד על 43,673 מתוכם 4,332 חולים פעילים. עד היום מתו מן הנגיף 399 חולים ברשות.

ערב פרוץ הקורונה טיפל אקאלו באירוע חירום

"עם פרוץ גל הקורונה הראשון, הועבר דרך גשר אלנבי ציור רפואי שנתרם מחו"ל לרשות הפלסטינית", מספר סגן אקאלו פנטה, בן 25, סגן מפקד גשר אלנבי. "הפלסטינים הקימו מר"

כזי בידור לנדבקים ובתיאום שלנו צוותי רפואה ישראל-ליים הדריכו צוותים פלסטיניים. גם עכשיו בגל השני, למרות שאין תיאום, דבר שפוגע בעיקר בתושבים הפלסטינים, הסיוע הבינלאומי ממשיך לעבור כרגיל. בסופו של דבר מערך הבריאות הפלסטיני, בעזרת הסיוע הבינלאומי, מצליח להתמודד היטב עם הנגיף".

מצבה של מגפת הקורונה ברשות הפלסטינית עלה השבוע לכותרות ועורר דיון ציבורי בעקבות אשפוזו של בכיר הרשות סאיב עריקאת, שחלה בקורונה ונמדצא במצב קשה, בבית חולים הדסה עין כרם. עריקאת הוא חולה הקורונה הפלסטיני היחיד שאושפז בישראל, אך ישראל ליוותה מקרוב כבר בתחילת הדרך את טיפול הרשות הפלסטינית במגפה. סיוור בין מעבר קלנדיה, עוטף ירושלים וגשר אלנבי מספק הצצה לאתגרים שעומדים בפני שני הצדדים שמותקפים על ידי נגיף אחד.

אקאלו הוא אחד משלושה קצינים צעירים במינהל האזרחי שפגשנו. הוא עלה ארצה מאתיופיה בגיל 12 אחרי שנים של המתנה במחנה בגונדר, יחד עם הוריו, התשיעי מבין עשרה בנים. אחותו היחידה עלתה לפני כל המשפחה, אך נפטרה בארץ. אקאלו סיים את לימודי די התיכון ב"עתיד", המשיך למכינת ימין אורד בחצור הגלילית ומשם התגייס לפלס"ר צנחנים. כעבור שנה נאלץ לעזוב את השירות הקרבי בגלל פציעה. למינהל האזרחי, הזרוע הביצועית של המתפ"ש (מפקדת תיאום פעולות הממשלה בשטחים), הגיע בלי לרעת מילה בערבית, אבל היום הוא רוכר את השפה במבטא

26.65x31.56	2/3	עמוד 25	ידיעות אחרונות - המוסף לשבת	23/10/2020	74879141-1
שליסאלוף כמיל אבו רוקון - מתאם פעולות הממשלה בשטחי - 22300					

במקביל נפתחו מרכזי שירות להנפקת כרטיסים מגנטיים שמאפשרים מעבר מהיר, אומרת כנרת. "היום אנשים כבר לא עומדים בתור משלוש לפנות בוקר כדי לצאת לישראל. מרגע שהם נכנסים למעבר עצמו, כל ההליך עד ליציאה הוא כממוצע שבע דקות".

כשאנחנו מבררים אם זו אכן המציאות בשטח, אומר לנו אוסאמה, שעובר במפעל עופות בישראל, שהיציאה לוקחת בין חצי שעה לשעה וחצי. "בשעות העומס יש תור לפני הכניסה למעבר, אבל מהרגע שנכנסים זה שבע דקות", מסבירה כנרת. "אין מה להשוות את המעברים החדשים למה שהיה כאן קודם".

במת"ק שפתיים

בימי שגרה ל-87 אלף פלסטינים יש היתר עבודה ביישראל, ול-35 אלף נוספים היתר לעבוד בהתנחלויות. עם פרוץ הקורונה, הטילה הרשות הפלסטינית סגר הרמטי על תושביה וישראל מצידה עצרה את מעבר העובדים הפלסטינים. בהמשך, בעקבות החלטה של הדרג המדיני בהמלצת המתפ"ש, יצאו פועלים פלסטינים לעבוד, אך נדרשו ללינה ממושכת בישראל, וכ-40 אלף מהם קיבלו אישור כזה. למתכונת של יומיות חזרו בסוף אוגוסט, וכיום יוצאים וחוזרים מדי יום כ-70 אלף עובדים, גם במהלך הסגר השני. במעבר קלנדיה אווירית שדה תעופה, עם עמדות דומות לנתב"ג, מסכים פוזרים ומזוגנים. רק הדיוטי פרי חסר. בסמוך לפתח היציאה נבנה גשר להולכי רגל, שמוליך את הפועלים ישירות לחניית האוטובוסים. הרוח החמה מנפחת שקית ריקה שמתעופפת.

גם סגן אייל עזאם בן 24 ממע"אר משרת ביחידה, כקצין תיאום תשתיות של עוטף ירושלים. הבכור מבין שלושה, אביו מנהל כלא רימונים ואמו מורה. אחרי התי"כ נון למד שנה במכינה הקדם-צבאית הדרוזית כרם

הרכים לתרום לחברה הישראלית, אבל לדעתי הכי חשוב לתרום לכיחון המדינה. השירות במתפ"ש מאפשר לעשות את זה באמצעות ארגו כלים אורחי. מה שעוד מיוחד ביחידה הוא הרקע המגוון של אנשיה. בחרתי במתפ"ש דווקא בגלל שידעתי שיכול להיות שאהיה הרתייה היחידה בפלוגה".

ואת באמת היחידה?

"דווקא המפקד שלי דתי, ועוד כמה חיילים, אבל בגדול אפשר לספור את הדתיים ביחידה בשתי ידיים".

המפגש עם השטח שינה את התייחסותה לסכסוך הישראלי-פלסטיני. "זה מורכב יותר ממה שחשבתי. אנשים זורקים אמירות באוויר בלי שהם יודעים מה קורה בשטח. כשהייתי חיילת בפניות הציבור של המינהל עברתי על הסכמי אוסלו ואז שאלתי את עצמי, איך זה שאף אחד לא מכיר את כל הסעיפים הקטנים האלה, שישראל חתמה עליהם. מעבר ללימוד ערבית, שלמדתי בהשלמה לקצור, אני לומדת להכיר את התרבות ואת הלכי הרוח בגזרה. התמונה הרחבה הזאת מאפשרת לנו להבין טוב יותר את הפלסטינים, ולהעביר להם טוב יותר את המסרים שלנו. למדתי המון דברים חדשים, אבל זה לא משהו שלקח אותי מימין לשמאל. כשמתעמקים בסוגיה הזאת, מבינים שזה לא בהכרח אירוע פוליטי. יש מימין ביקורת איך מאפשרים ל-87 אלף פלסטינים לעבוד בישראל. אבל בעיניי זה לא מעשה ימני או שמאלני להנפיק את האישורים האלה. יש פה אינטרס ביטחוני מובהק, אנחנו מייצרים לטרור מחיר הפסד".

אנחנו נכנסים לאולם קבלת הקהל העמוס במעבר קלנדיה. כנרת הנמרצת עוברת בין הממתנים, מסמנת בעדינות לאישה להרים על פניה את המסכה השמוטה. נכנסים למעבר עצמו, עוברים מהצר הפלסטיני המכריז נה אדום, אל הצד הישראלי הירוק. "בשנים האחרונות הושקעו למעלה מ-300 מיליון שקל בשיפוץ המעברים.

צינה בת ה-20 שפניה מחייכות גם מבעד למסכה, פתחה אטיאט את האישה. התברר שיש לה אזרחות שוודית, אך דרכון לא בתוקף, ויש לה גם תינוקת בת חצי שנה בלי דרכון. ברמעות סיפרה שבעלה מכה אותה ואת בתם הפי עוטה ולכן החליטה לברוח. "מאותו הרגע התחלנו לט"רטור את כל המערכות כדי להנפיק לה את האישורים", מספרת כנרת. "פנינו לשגרירות השוודית ולשאר הגורמים הרלוונטיים. הטיסה הייתה ביום חמישי בערב. ביום חמישי בבוקר היא באה למעבר אייל וישבה בו כל היום, אבל עדיין לא הגיעו מסמכים מהשגרירות. בחמש המע"בר נסגר. נשארתי לשבת איתה לבר, לחכות למסמכים. בשלב מסוים אמרתי לה שתיסע הביתה ותתארגן לטיסה, ומהשגרירות הבטיחו להתקשר ולעדכן. ברגע האחרון הגיעו האישורים שהיא תמריא מנתב"ג".

"זה סיפור אחד קטן, אבל הוא דוגמה למה שאני מרגישה כל יום, שהשירות שלי הוא בחזית העשייה של מדינת ישראל, בשמירה על מרקם החיים של תושבי האזור. כל רישיון תעסוקה או היתר מסחר בישראל שאני מנפיקה, מאפשר לפלסטיני להרוויח פי ארבעה ממה שהוא יכול להרוויח בתוך הרשות הפלסטינית, זה בהכרח משפיע לטובה על המצב הביטחוני".

כנרת גדלה במשפחה דתית בבית שמש. הוריה עלו מאנגליה ויש לה שלושה אחים. אחרי שסיימה את הלימודים באולפנת אמ"ת למדה במדרשה הקהילתית באר באשדוד, הצטרפה לגרעין נח"ל של המדרשות והייתה אמורה להתגייס כמו יתר הבנות לחיל החינוך. "אבל חיפשתי משהו שיוציא אותי מהסביבה המוכרת. התייעצתי עם ראש המדרשה שלי, וכך יצאתי לקורס מש"קים של המתפ"ש, ותוך שנה המשכתי לקצונה".

כדתייה, הייתה לך התלבטות אם להתגייס? "תמיד ראיתי את עצמי לובשת מדים. בעיניי השירות בצב"ל הוא כרטיס הכניסה לחברה הישראלית. יש המון

14.51x34.54	3/3	עמוד 26	ידיעות אחרונות - המוסף לשבת	23/10/2020	74879140-0
שליסאלוף כמיל אבו רוקון - מתאם פעולות הממשלה בשטחי - 22300					

**סא"ל אסף אטיאס.
"אחרי שהתקבל
האישור, תיאמנו את
היציאה של עריקאת
באמבולנס"**

חמישי והיו מעט משימות, חשבתי שיש אפילו סיכוי שאוכל לצאת מוקדם הבוקר לסוף השבוע", נזכר סגן אלוף אסף אטיאס, רמת"ק (ראש מינהלת תיאום וק"י שור) רמאללה. "ואז בתשע וחצי בבוקר הטלפון צלצל והתקבל דיווח על אוטובוס תיירים בבית לחם שנחשפו לקורונה. פעלנו מול המק"י בילים שלנו ברשות, ואית"רנו יחד את האוטובוס שהיה בדרך ליריחו. הוא הוחזר למלון, ומשם דאגנו להחזיר את התיירים לארצות המוצא. הפלסטינים עשו הערכת מצב, הטילו מיד סגר על בית לחם, וכודדו את עובדי המלון. מכאן הבנו שאנחנו נכנסים לעידן חדש של מאבק משותף בנגיף, שלא יוצר במחסור מים. בגל ההתפרצות השני, ההחלטה של הפלסטינים להיפסיק את התיאום עם ישראל מקשה על שיתוף הפעולה, אבל היחידה ממשיכה להוביל את המאמצים לבלום ככל הניתן את התפשטות הנגיף. בסופו של דבר הידע הישראלי שהועבר לצוותים הרפואיים הפלסטיניים בגל הראשון מסייע לרשות להתמודד עם הנגיף גם בגל הנוכחי".

השבוע היה תיאום סביב אשפוזו של עריקאת.
"המתפ"ש מתאמת מדי יום את כניסתם של מאות פל"סטינים לקבלת טיפולים רפואיים מצילי חיים בישראל, גם בתקופת הקורונה. בחולי הקורונה מערכת הבריאות הפלסטינית מטפלת בעצמה. בשבוע האחרון התקבלה בפעם הראשונה פנייה לסייע בטיפול לחולה קורונה מקבוצת סיכון, סאיב עריקאת, בכיר ברשות הפלסטינית אשר עבר השתלת ריאות. לאחר שישראל אישרה את פני נוי לטיפול רפואי בהדסה עין כרם, תיאמנו את יציאתו באמבולנס לבית החולים".

אטיאס מדבר בהערכה על גבול הקנאה בקצינים הצעירים שנמצאים בשטח. "יש להם סמיכות רחבה ואחריות אדירה בסביבה מורכבת מבחינה ביטחונית ואזרחית. נדרשות מהם הרבה גמישות מחשבתית ויצירתיות כדי לשמור מצד אחד על הביטחון ומצד שני על מרקם החיים של האוכלוסיות באזור. מבחינתי הם אלה שעומדים בחזית ביום יום וכיחוד במאבק בקורונה".

כמי שהחל את דרכו הצבאית כמת"ק במינהל, נראה שאטיאס לא היה מתנגד לעזוב את המשרד ולחזור כקצין צעיר לשטח. השאלה היא האם הקצינים הצעירים היו רוצים לעלות בסולם הדרגות ולהתחלף איתו. עד כמה הם רואים את עצמם ממשיכים בשנים הקרובות במתפ"ש?

"יש לי כרגע שבעה חיילים לפקר עליהם ואני מרויכות בזה", אומרת כנרת. "יש המון דרכים לתרום למדינת ישראל, על המדים או באזרחות".
איל: "אני רואה את עתידך כאן ומרגיש שיש לחיילים ולקצינים דרוזים ביחידה תרומה ייחודית. שפת האם הערבית מאפשרת לנו לזהות לפי הניב והטון מהיכן מגיע האדם שמולנו, וכך להתחבר טוב יותר לתרבות. בסופו של דבר, לפלסטיני יהיה קל יותר לפנות לקצין דרוזי מאשר לקצין יהודי".

אקאלו: "אני מאוד אוהב את התפקיד שלי, להשיג פיע על תהליכים משמעותיים ולתת מענה לתושבים היהודים והערבים. בסוף כל כשאני הולך לישון אחרי יום עמוס, אני יודע שמקומי כאן".

אל. הכומתה הסגולה שעל כתפו מסגירה כי את השיחות הסדיר עשה בגבעתי. "אחרי שהייתי מ"כ החל"טתי לצאת לקורס קצינים ולעבור למתפ"ש", מספר אייל. "את המתפ"ש הכרתי מהפעילות המבצעית כחייל שעשה קו בשומרון, מפני שנציגי מתפ"ש מלווים את הכוח בפעולות שונות. יש לי גם חברים ששירתו ביחידה, וכמוכן זה שמפקד היחידה, אלוף כמיל אבו רוקון, וראש

המינהל האזרחי, תת-אלוף רסאן עליאן, הם דרוזים משפיעים על צעירים דרוזים כמוני".

את רגע המעבר מלוחם לקצין מינהל אזרחי, אייל לא ישכח. זה קרה בשעת לילה מאוחרת בכפר אבו רדיס, בפעולה הראשונה שיצא אליה כקצין מת"ק (מינהלת תיאום וקישור). כוח של חיילים קרביים נשלח להחרים כספי טרור. "הראשון שיוצא מגע עם בעל הבית החשוד הוא קצין המת"ק, ויש לזה השפעה אדירה על הצלחת הפעולה. הערנו את בעל הבית והוא פתח את הדלת די בשוק. הסברתי לו ברוגע מה מטרת הפעולה ואיך יתבצע החיפוש, באיזה חדר ישוה הילדים והנשים ובאיזה חדר הוא. כמו כן זה שיכולתי לדבר איתו בערבית סייע מאוד להצלחת הפעולה. הכוח איתר כמה אלפי דולרים שעל פי מידע מודיעיני יועדו לטרור. הפעולה הזאת ורבות אחריה לימדו אותי עד כמה קצין מת"ק יכול להשפיע בכלים אזרחיים על הצלחת הפעולה".

"היום אני מבין שהרבה דברים אפשר לפתור באמצעות שיח. כקצין תיאום תשתיות אני עוסק בקידום פרויקטים בשטחי C מול חברת החשמל ומשרדים ממשלתיים. אני חנו עוסקים במים, חשמל, איכות סביבה, ועוד נושאים שבמהותם הם אזרחיים, מול האוכלוסייה הפלסטינית ומול המתיישבים".

אייל לוקח אותנו לסיוור בשטח. הוא מציג בגאווה את תחמ"ש עטרות, תחנת משנה של חברת החשמל ש"מספקת כרגע 150 מגהוואט לדרום רמאללה וכפרי עוטף ירושלים, ובהמשך תוכל לספק 200 מגהוואט. זה פרויקט שהתחילו לעבוד עליו ב-2014 במימון חברת החשמל והמתפ"ש. לפני שבועיים החשמל התחיל לזרום".

זרימת החשמל איננה מובנת מאליה, כאשר אין זרימה בין ישראל לרשות. בשיאו של משבר הקורונה פרץ גם משבר פוליטי עם הצגת עסקת המאה, החליטה הרשות להפסיק את התיאום עם ישראל. בשיאו של האירוע

הוציא מתאם פעולות הממשלה בשטחים, אלוף כמיל אבו רוקון, גינוי לדברי ההסתה שהשמיעו בכירים פלסטינים כאילו שהיהודים, מדינת ישראל וחיילי צה"ל מפיצים בודון את הקורונה בשטחי הרשות. "האמירות הסרות השחרות את המציאות ואת ההזדמנות הישראלית לסייע במאמצים האזרחיים לבלוימת התפשטות המגפה. אנו רואים בהאשמות הללו חציית קו אדום. אני קורא להנהגה הפלסטינית לחזור בה, ומתריע כי עלולות להיות לכך השלכות על תחומים שונים".

לגייס יצירתיות

אבל בגל הראשון ישראל והרשות הפלסטינית שידרו על אותו התדר. "אני זוכר היטב את 5 במאוס. זה היה יום

**סגן אייל עזאם:
"לחיילים דרוזים
ביחידה יש תרומה
ייחודית. שפת
האם מאפשרת לנו
לזהות לפי הניב
והטון מהיכן מגיע
האדם שמולנו.
בסופו של דבר,
פלסטיני יהיה
קל יותר לכנות
לקצין דרוזי"**